

Pressemeddelelse fra danske NGOer ved WTOs ministerkonference.

Onsdag den 14.11.01

WTO-møde i Doha: Et lille fremskridt for udviklingslandene

Der foreligger nu et sidste udkast til slutdokumenter fra ministerkonferencen. Dokumenterne skal formelt vedtages i løbet af de næste timer. Muligheden for, at lande vil forkaste resultatet kan ikke helt udelukkes, men det er ikke sandsynligt.

Generelle kommentarer

Resultatet er et lille skridt på vejen mod mere retfærdige handelsregler i verden. Det er ikke lykkedes de rige lande at presse beslutningen om indledningen af en ny WTO-runde igennem uden at komme med indrømmelser til u-landene, siger John Nordbo, koordinator for de 20 danske miljø- og ulandsorganisationer i 92-gruppen.

Han siger videre: EU vil gerne fremstå mere imødekommende overfor u-landene end USA. Men realiteten er, at Frankrig og andre sydeuropæiske lande har gjort stort set alt, de kunne for at undgå i fremtiden at skulle opgive eksportstøtten. Netop eksportstøtten er den mest u-landsfjendske af EUs landbrugsordninger, idet fattige bønder udkonkurreres, når der sælges europæiske landbrugsvarer på deres markeder til kunstigt lave priser.

Patenter og medicin

Det største umiddelbare resultat af ministerkonferencen er, at man har vedtaget en politisk erklæring, der fastslår at WTOs patentregler (TRIPs-aftalen) ikke kan og bør stå i vejen for, at et udviklingsland kan tage de nødvendige skridt til at beskytte sundhedstilstanden i et land. Dermed er der åbnet op for, at u-landene i højere grad end i dag kan kopiproducere medicin, så prisen kommer ned på et leje, de har mulighed for at betale.

Teksten giver udviklingslandene et politisk løfte om, som det vil blive meget vanskeligt for de rige lande at komme uden om. Industrien vil få svært ved at få opbakning fra deres regeringer til igen at føre en sag, som den man anlagde mod Sydafrika. Det er et stort fremskridt for alle menneskers ret til sundhed, siger Anders Tybjerg, informationschef i U-landsorganisationen Ibis.

Men der er også et alvorligt problem i aftalen. Det er stadig ikke afklaret, om et land kan få produceret kopimedicin i et andet land. I stedet overlader man det nu til WTO at finde en løsning på det spørgsmål inden udgangen af 2002.

Ny runde næsten uden miljø og arbejdstagerrettigheder

På længere sigt vil det vigtigste resultat af ministerkonferencen i Doha være, at der igangsættes en ny runde af handelsliberaliseringsforhandlinger om en snæver kreds af emner. Teksten lægger ikke op til, at der i den kommende runde skal forhandles om nogle få emner vedrørende miljø, men fx

ikke om indarbejdelse af forsigtighedsprincippet i WTO-reglerne. Der vil heller ikke i den kommende runde blive forhandlet om, hvordan handel med varer, der er fremstillet under overtrædelse af helt basale arbejdstagerrettigheder, kan begrænses.

Kommentar fra John Nordbo:

Det er overordentlig skuffende, at WTO ikke på denne ministerkonference ikke for alvor er kommet videre med at fremme miljøhensyn og arbejdstagerrettigheder. EU bærer sin store del af skylden for, at det ikke er lykkedes. Man har vist sig for lidt villige til at imødekomme u-landene på andre punkter, og man har brugt meget af sin forhandlings-styrke på at undgå, at fremtidige forhandlinger på landbrugsområdet engang kan føre til afskaffelse af eksportstøtten.

Ny runde blandt andet om emner af interesse for u-landene

Den kommende WTO-runde vil ifølge teksten omfatte forhandlinger på områder som landbrug, told og antidumping. Det er områder, som potentielt giver u-landene muligheder for at få nedbragt nogle af handelsbarriererne i de rige lande.

Kommentar fra Anders Tybjerg:

Det er naturligvis positivt, at der skal forhandles om disse emner, som er vigtige for mange u-lande. Men det bliver et langt sejt træk at få forhandlingerne afsluttet og at nå et fornuftigt resultat. Intet tyder på, at der i EU og USA er stor villighed til for alvor at reducere handelsbarriererne overfor u-landene. I EU er det reelt kun en lille håndfuld lande, der arbejder for dette.

Pressemeddelelse fra danske NGOer ved WTOs ministerkonference.

Onsdag den 14.11.01

WTO-møde i Doha: Et lille fremskridt for udviklingslandene

Der foreligger nu et sidste udkast til slutdokumenter fra ministerkonferencen. Dokumenterne skal formelt vedtages i løbet af de næste timer. Muligheden for, at lande vil forkaste resultatet kan ikke helt udelukkes, men det er ikke sandsynligt.

Generelle kommentarer

Resultatet er et lille skridt på vejen mod mere retfærdige handelsregler i verden. Det er ikke lykkedes de rige lande at presse beslutningen om indledningen af en ny WTO-runde igennem uden

at komme med indrømmelser til u-landene, siger John Nordbo, koordinator for de 20 danske miljø- og ulandsorganisationer i 92-gruppen.

Han siger videre: EU vil gerne fremstå mere imødekommende overfor u-landene end USA. Men realiteten er, at Frankrig og andre sydeuropæiske lande har gjort stort set alt, de kunne for at undgå i fremtiden at skulle opgive eksportstøtten. Netop eksportstøtten er den mest u-landsfjendske af EUs landbrugsordninger, idet fattige bønder udkonkurreres, når der sælges europæiske landbrugsvarer på deres markeder til kunstigt lave priser.

Patenter og medicin

Det største umiddelbare resultat af ministerkonferencen er, at man har vedtaget en politisk erklæring, der fastslår at WTOs patentregler (TRIPs-aftalen) ikke kan og bør stå i vejen for, at et udviklingsland kan tage de nødvendige skridt til at beskytte sundhedstilstanden i et land. Dermed er der åbnet op for, at u-landene i højere grad end i dag kan kopiproducere medicin, så prisen kommer ned på et leje, de har mulighed for at betale.

Teksten giver udviklingslandene et politisk løfte om, som det vil blive meget vanskeligt for de rige lande at komme uden om. Industrien vil få svært ved at få opbakning fra deres regeringer til igen at føre en sag, som den man anlagde mod Sydafrika. Det er et stort fremskridt for alle menneskers ret til sundhed, siger Anders Tybjerg, informationschef i U-landsorganisationen Ibis.

Men der er også et alvorligt problem i aftalen. Det er stadig ikke afklaret, om et land kan få produceret kopimedicin i et andet land. I stedet overlader man det nu til WTO at finde en løsning på det spørgsmål inden udgangen af 2002.

Ny runde næsten uden miljø og arbejdstagerrettigheder

På længere sigt vil det vigtigste resultat af ministerkonferencen i Doha være, at der igangsættes en ny runde af handelsliberaliseringsforhandlinger om en snæver kreds af emner. Teksten lægger ikke op til, at der i den kommende runde skal forhandles om nogle få emner vedrørende miljø, men fx ikke om indarbejdelse af forsigtighedsprincippet i WTO-reglerne. Der vil heller ikke i den kommende runde blive forhandlet om, hvordan handel med varer, der er fremstillet under overtrædelse af helt basale arbejdstagerrettigheder, kan begrænses.

Kommentar fra John Nordbo:

Det er overordentlig skuffende, at WTO ikke på denne ministerkonference ikke for alvor er kommet videre med at fremme miljøhensyn og arbejdstagerrettigheder. EU bærer sin store del af skylden for, at det ikke er lykkedes. Man har vist sig for lidt villige til at imødekomme u-landene på andre punkter, og man har brugt meget af sin forhandlingsstyrke på at undgå, at fremtidige forhandlinger på landbrugsområdet engang kan føre til afskaffelse af eksportstøtten.

Ny runde blandt andet om emner af interesse for u-landene

Den kommende WTO-runde vil ifølge teksten omfatte forhandlinger på områder som landbrug, told og antidumping. Det er områder, som potentielt giver u-landene muligheder for at få nedbragt nogle af handelsbarriererne i de rige lande.

Kommentar fra Anders Tybjerg:

Det er naturligvis positivt, at der skal forhandles om disse emner, som er vigtige for mange u-lande. Men det bliver et langt sejt træk at få forhandlingerne afsluttet og at nå et fornuftigt resultat. Intet tyder på, at der i EU og USA er stor villighed til for alvor at reducere handelsbarriererne overfor u-landene. I EU er det reelt kun en lille håndfuld lande, der arbejder for dette.